

**Bud'me hrdí
a majme
radi naše
mesto**

Čo naše mesto čaká v blízkej budúcnosti

Stredisko triedeného zberu a kompostáreň

Začala nová futbalová sezóna

TVRDOŠÍN

NOVINY OBČANOV OKRESNÉHO MESTA TVRDOŠÍN

AUGUST 2022

ročník XXXVIII

číslo 1

Svätý Michal archanjel,
braň nás v boji, proti zlosti
a úkladom diablovým,
buď nám ochranou.
Pokorne prosíme:
Nech ho zavrátí Boh.
A ty, knieža vojska
nebeského, mocou božskou
zažeň do pekla Satanaša
a iných zlých duchov,
ktorí sa na skazu duší
po našom meste potulujú.

Voľby do orgánov samosprávy obcí a voľby do orgánov samosprávnych krajov sa budú konať v sobotu 29. októbra 2022

Právo voliť do orgánov samosprávy obce má občan Slovenskej republiky a cudzinec, ktorý má trvalý pobyt v obci a najneskôr v deň konania volieb dovŕši 18 rokov veku.

Právo voliť do orgánov samosprávnych krajov má občan Slovenskej republiky a cudzinec, ktorý má trvalý pobyt v obci, ktorá patrí do územia samosprávneho kraja, alebo má trvalý pobyt vo vojenskom obvode, ktorý patrí na účely volieb do orgánov samosprávneho kraja do jeho územia a najneskôr v deň konania volieb dovŕši 18 rokov veku.

Prekážkou práva voľiť je zákonom ustanovené obmedzenie osobnej slobody z dôvodu ochrany verejného zdravia, ak osobitný zákon v čase pandémie neustanoví inak.

Doručenie oznámení o delegovaní do volebných komisií

Mesto Tvrdosín oznamuje, že pre doručenie oznámenia o delegovaní člena a náhradníka do mestskej volebnej komisie a okrskovej volebnej komisie je zriadená emailová adresa: podatelna@tvrdosin.sk

Ostatné informácie ku voľbám 2022 nájdete na web-stránke mesta.

Nakupujeme už v novom hypermarkete

Po rôznych majetkoprávných, územných, či projektových prípravách sa sen mnohých z nás naplnil.

„Sme veľmi radi, že sme mohli otvoriť našu novú, v poradí už 73 predajňu, práve v Tvrdošíne,“ tlmočil hovorca spoločnosti Kaufland poďakovanie mestu za spoluprácu. „Za skoro mesiac od otvorenia cítíme, že sme sa pre obyvateľov mesta stali vitálnym a dôležitým partnerom na nákupy a pevne veríme, že im naša široká ponuka kvalitných výrobkov za výhodné ceny prinesie všetko, čo potrebujú. Za takmer päť rokov vývoja tohto náročného projektu oceňujeme prístup mesta, hlavne jeho vedenia, ktorý bol od začiatku spolupráce absolútne profesionálny, korektný, s ohľadom a zameraním sa na prospech všetkých zúčastnených strán.“

Zaviazali sme sa pomáhať a všetky tzv. kolízne situácie sme riešili za pochodu. Dnes, s odstupom času, sa nad tým iba pousmejeme, pretože výsledok celej námahy stál za to. Tiež netreba zabudnúť na ústretové kroky firmy Hydac, ktorá tiež svojou ústretovosťou

prispela k tomuto dielu. Sledovali sme každý výstup realizácie stavby, napredovanie, ale tiež termíny posunov pre otvorenie. Tak, ako som bol v kontakte s p. Janímkym, povereným za prípravu, ale aj realizáciu nášho Kauflandu, s ktorým som najviac riešil stavebné problémy. Ten najväčší, ktorý aj celý proces ukončenia výstavby oddŕžal, bolo napojenie na štátnu cestu 1/59.

V súčasnosti sa realizácia križovatky dokončuje. S ňou sú spojené stavebné práce na vyvýšených ostrovčekoch, popri ktorých sa napájajú jednotlivé odbočovacie pruhy, dokončujú sa chodníky, či zástavka pre autobusy, realizuje sa oporný múr pri kostolíku, vymieňa sa dlažba a upravuje sa zastavovací pruh pre autobusy smerom na Nižnú. Súbežne sa dokončujú krajnice a ďalšie stavebné práce, ktoré sú súčasťou projektu. Po dohode s investorm bude upravený aj vstup na ulicu Železničnú, kde sa dotiahne chodník pre peších a cesta až po priecestie sa doasfaltuje.“

„Do diania celého tohto zámeru bolo naše mesto vtiahnuté od samého začiatku. Pamätám si, ako ma s touto myšlienkou oslovil poverený pracovník na vysporiadanie pozemkov. Spomedzi iných, ktoré boli tiež vo výhlade, si investor vybral naše mesto,“ hodnotí primátor. „Samozrejme, že to nebolo bez našej pomoci.“

Práce na obchvate pokračují

Rýchlostná cesta odbremeni frekventovanú dopravnú tepnu v Tvrdošine. Obchvat mesta prispieje k bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, vodičom skráti čas jazdy a priniesie úsporu pohonných hmôt. Úsek odľahčí aj obce v regióne, ktorými prechádza kamiónová doprava smerujúca z Poľska. Rýchlostná cesta R3 Tvrdošín - Nižná sa napája na existujúci obchvat Trstenej a je vedená zvlňeným členitým terénom prevažne v extraviláne. Na konci úseku R3 vedie po vetve križovatky Nižná a prostredníctvom prívádzača Nižná sa pripája na súčasnú cestu I/59 cez okružnú križovatku pred vjazdom do Nižnej. V rámci výstavby rýchlostnej cesty prebieha v súčasnosti realizácia násypových telies, zaistenie svahov hlavnej trasy svahovaním násypov, realizáciou rebier a rýh, ako aj realizáciou kotevného trámu v km 3.600-3.700.

Realizácia násypových telies, úpravou podložia, realizáciou sanačnej vrstvy sa pokračuje aj v časti stavby SO 105- Prívádzka Nižná (pokračovanie vetvy A) a SO 103 (Križovatka „Nižná“ (vetvy A, B, C, D), ktorá umožňuje pripojenie rýchlostnej cesty R3 Tvrdošín – Nižná (SO 101) prostredníctvom prívádzka Nižná a okružnej križovatky (časť SO 104) na jestvujúcu cestu I/ 59. Zemné práce na väčšine zárubných múroch sú ukončené. Pokračuje sa zabezpečením svahu kľincovaním, prekrytým striekaným betónom a kotvením trvalými horninovými kotvami cez železobetónový monolitický veniec. Z technického pohľadu je výstavba pomerne náročná, nakoľko je realizovaná v zložitom geologickom prostredí strmých svahov, ktoré sú porušené eróziou a zosúvaním. V súčasnosti na mostných objektoch je väčšina spodných stavieb mostných pilierov ukončená a pracuje sa na násypoch opôr a na nosných

konštrukciách mostov. V najbližšej dobe bude harmonogram stavebných prác pokračovať realizáciou násypových telies opôr, prekládkami objektov železníc a stavebnými úpravami súvisiacimi s napojením úseku na existujúce cesty a realizáciou nosných konštrukcií mostov. Zrealizovaním predmetného úseku R3 Tvrdošín – Nižná sa tranzitná doprava presmeruje mimo intravilánu mesta Tvrdošín, čím sa výrazne zvýši bezpečnosť na jestvujúcej ceste I/59 a zlepšia sa aj ekologické podmienky v meste. Okrem týchto informácií, dávame občanom do pozornosti aj obrazové informácie na stránke mesta, ktoré priebežne informujú o tejto stavbe od samého začiatku realizácie.

Posila v slove

Nepoškvrnená Panna Mária, pros za nás a pomáhaj nám, aby sme vieru, vzácne dedičstvo otcov, odovzdali neporušenú budúcim generáciám.

Ducha Svätého, aby sme sa v našej rodnej zemi podobali čím viac Tebe.

Július Chalupa

**Či bude v našem meste ďalšie ihrisko,
o to musíme zabojsovať všetci.
Tak poďme do toho!**

Lidl vyhlasuje súťaž o nové ihrisko pod názvom Čistinka, ide o nástupnícky projekt Lidl Žihadielko.

Súťaž prebieha od 15. augusta do 25. septembra 2022.
Výhra v súťaži: Lidl Čistinka je mestský park tvorený zo štyroch prepojených modulov. Hlavná myšlienka spočíva v základnom „štvorci“ s rozmerom 12x12m a 15x15m a variabilnom usporiadaní v akomkoľvek priestore. Každý modul má svoju funkciu a charakter a spolu tvoria kompaktnú zónu, ktorá nesie názov Lidl Čistinka.

Počet vyhier: 5 miest získa jednu Lidl Čistinku tvorenú pevne stanovými 4 modulmi podľa opisu vyššie. Mestá sú rozdelené podľa počtu obyvateľov do piatich kategórií. Čistinku získa v každej kategórii jedno mesto s najvyšším počtom hlasov.

Ako bude možné hlasovať: Každý zákazník, ktorý si v termíne od 15. augusta 2022 zakúpi v predajni Lidl tovar v hodnote minimálne 20 eur, obdrží pri pokladnici 1 x hlasovací kartičku. Kartičku automaticky zákazník získava za každých ďalších celých 20 eur hodnoty nákupu. Počet kartičiek sa násobí výškou hodnoty nákupu. Prostredníctvom unikátneho kódu na tejto hlasovacej kartičke bude mať zákazník možnosť odovzdať svoj hlas nášmu mestu. Zadávanie kódov a hlasovanie bude prebiehať na web stránke www.lidl.sk/cistinka. Webová stránka bude spustená v budúcom týždni.

Aby deti boli šťastím

V obradnej sieni radnice sa 2. júna uskutočnilo slávnostné uvítanie 43 novorodeniatok do života, 23 chlapcov a 20 dievčat. Po krátkom kultúrnom programe sa ku prítomným rodičom prihovorila zástupkyňa primátora Vlasta Jančeková, ktorá vo svojom príhovore zvýraznila jedinečnosť ženy, matky v tom, že len ona dokáže dávať ten najväčší dar - život. „Nie je jednoduché priviesť na svet dieťa, z ktorého chciú jeho rodičia neskôr vychovať človeka zdravého s vysokými morálnymi hodnotami a s optimistickým pohľadom na svet. Najväčším príkladom a vzorom pre výchovu detí sú ich rodičia. Prajeme všetkým rodičom, aby mali pri tejto snahe veľa trpezlivosti, ale aj srdce plné lásky. Prajeme vám, aby vaše deti boli vašim šťastím v súčasnosti, potešením pri dospievaní a oporou v starobe,“ povedala okrem iného V. Jančeková.

V tejto slávnostnej atmosfére rodičia pristupovali k obradnému stolu, aby sa podpísali do pamätnej knihy nášho mesta, a zároveň od zástupkyne primátora prevzali darček, ktorý im bude túto slávnostnú chvíľu pripomínať po celý život.

Plávanie je prvým krokom k nášmu zdraviu

Mestská plaváreň je ďalším miestom športovania, relaxu, ale aj oddychu. Architektonicky je pôsobivá a prispôbená už moderným technológiám.

Otvorená je takmer celý týždeň s časovým rozdelením na ranné a popoludňajšie plávanie.

Všetci vieme, aké je plávanie dôležité pre naše zdravie. Ide o nenáročný šport, ktorý nezaťažuje organizmus a je vhodný takmer pre každého. Keď sme vo vode, telo je ľahšie, takže nesieme len malé percento vlastnej váhy, a tak naše kĺby vôbec nie sú zaťažované. Ak si chceme udržiavať telo v akej-takej forme, pri plávaní sa nám tvaruje aj svalstvo, pretože vykonávame veľa komplexných pohybov celým telom, prispieva aj k našej ohybnosti. Plávanie je skvelé aeróbne cvičenie, pretože jednoznačne posilní vaše srdce. Ak budete plávať pravidelne počas dlhšej doby, nielen že sa zlepší váš krvný obeh, ale v budúcnosti budete pravdepodobne menej náchylní na srdcové ochorenia. Štúdie uvádzajú, že pri pravidelnom plávaní dochádza k úbytku kalórií, odbúrava sa stres, ale tiež sa znižuje riziko cukrovky.

V našej plavárni okrem bežného rekreačného plávania prebiehajú aj plavecké kurzy a plavecké výcviky. Základný výcvik pod dozorom inštruktorov absolvovalo v školskom roku 2021/2022 viac ako 1200 žiakov vo veku 5-11 rokov. Žiaci sa naučili základnému plávaniu. Tí, ktorí boli pohybovo zdatnejší si prešli aj prvkami pokročilejšieho plávania. Priestory plavárne využívajú na tréningy aj plavecké kluby. Deti a mládež je vedená skúsenými trénermi. Výsledkom snahy aj tvrdého tréningu je umiestnenie niektorých detí vo finále v plávaní v Šamoríne, kde dosiahli medailové umiestnenia.

Bud'me hrdí a majme radi naše mesto

Ak by sme hodnotili činnosť mesta za uplynulé obdobie, vidíme, že sa tu stále niečo deje. Možno domáci si tento pohyb až tak neuvedomujú, ale na rozvíjajúce naše mesto sa radi pozerajú a hodnotia hlavne naši rodáci, ktorí kde-tu zavítajú na návštevu, či turisti, ktorí zasa obdivujú hodnoty nášho mesta – drevený kostolík, Galériu M. Medveckej, ale aj kostol Najsvätejšej Trojice s areálom nedávno obnovených sakrálnych pamiatok. Prijemné mesto dotvára pestrá paleta kvetov a kríkov, vykosená zeleň a mestský park, či ďalšie oddychové plochy v mestských častiach mesta.

Za posledné obdobie sme si všimli niektoré stavebné aktivity, ktoré v našom meste vzbudzovali aj pozornosť našich občanov.

Vyššie 11 tisíc m² miestnych komunikácií prešlo tohto roku rekonštrukciou

Rekonštrukčné práce toho roku boli vykonané v lokalite Vladina, na časti ulíc v Medvedzí -Družstevná a Konopná. Počas mesiaca jún bolo opravených 11 288 m² ciest.

Najrozsiahlejšie boli na Vladine, vykonávali sa v troch častiach a celkový objem bol 8 369 m².

Jedna z ulíc na Vladine.

Komunikácie boli opravené v celej šírke, a to aj medzi obrubníkmi, resp. nespevnenou krajinou. Na všetkých cestách boli vyspravené výtlky, očistený existujúci asfaltový kryt a následne na takto upravený povrch bol nanosený nový asfaltový kryt v hrúbke 40-50 mm. Taktiež bola potrebná výšková úprava poklopov kanalizačných šachiet, plynových a vodovodných uzáverov. Táto rekonštrukcia miestnych komunikácií umožnila skvalitnenie dopravy a prístup k rodinným domom v existujúcej zástavbe v Tvrdosíne a v mestskej časti Medvedzie. Kompletne opravy týchto komunikácií boli financované z mestského rozpočtu takmer v čiastke 200 tisíc eur, keďže z dotačných prostriedkov nie sú rekonštrukcie ciest v obciach podporované. Bola to II. etapa asfaltovania ciest. V roku 2021 v I. etape boli vynovené: Úsek vstupu Vladina, ul. Oravské nábrežie (preluky), časť ul. Školská, časť ul. Spiežová, Múčna, parkovací priestor pri dome smútku Tvrdosín, ul. Breziny, ul. Matušková, ul. Zvonická takmer za 200 tisíc eur. Tu treba pripomenúť, že si mesto v predchádzajúcom období veľmi pomohlo rekonštrukciou ciest a vytvorením siete parkovacích miest na celom území sídliska Medvedzie a časti Krásnej Hôrky.

V súčasnom období je v projekčnej príprave ďalšia etapa rekonštrukcie, ale aj výstavba nových miestnych komunikácií.

Detské jasle - zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku

Mesto sa neustále usiluje o dosiahnutie priaznivejších podmienok pre všetky školské zariadenia. Okrem iného využilo aj možnosť prostredníctvom úspešného projektu získať prostriedky na výstavbu nového objektu zariadenia pre deti do 3 rokov – detské jasle. Vytvorila sa tak najmä nové a priaznivejšie podmienky pre rodičov, a najmä matky, aby sa mohli po materskej dovolenke vrátiť späť do práce.

Projekt bol úspešný. Mesto v rámci realizácie projektu Zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku ešte minulý rok podpísalo zmluvu

Pohľad na aktuálne práce stavby detských jaslí.

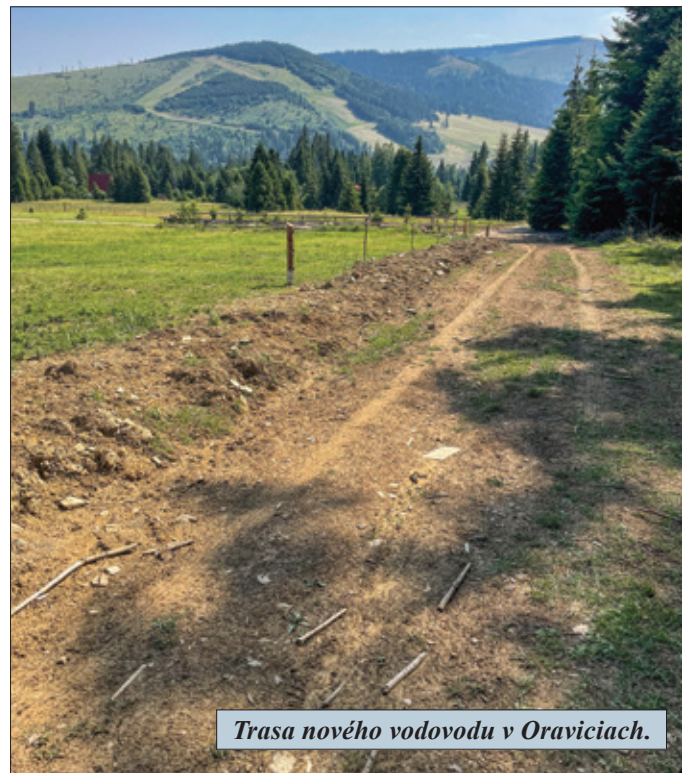
o dielo s úspešným uchádzačom v rámci verejného obstarávania. Dňa 4. apríla tohto roku sa uskutočnilo odovzdanie stavby. Práce na stavbe boli zahájené spoločnosťou Stavebný podnik s.r.o. Námestovo v mesiaci máj. Do súčasnosti boli zrealizované zemné práce – výkopy, debnenia základov a základovej dosky, základy, ležaté rozvody vnútornej kanalizácie a vodovodu, základová betónová doska, hydroizolácie proti zemnej vlhkosti, zvislé nosné konštrukcie, t.j. vymurovanie obvodových múrov a vnútorných nosných stien. Stavebné práce pokračujú prípravou na realizáciu železobetónovej stropnej dosky.

Projekt Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku - detské jasle je realizovaný z európskych prostriedkov v rámci výzvy: IROP - Podpora a rozvoj služieb starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa na komunitnej úrovni. Lokalizácia tejto stavby je situovaná vedľa materskej školy na sídl. Medvedzie. Prevádzka jaslí bude napojená na existujúcu zmodernizovanú kuchyňu materskej školy a podobne bude riešené aj napojenie na vykurovanie a dodávku teplej vody z jednej výmenníkovej stanice, čo je ekonomicky výhodnejšie už pri samotnej výstavbe objektu.

Stavebná časť zahŕňa dve herne, spálňovú časť pre 24 detí, avšak kapacita je stanovená až na 40 detí vekovej kategórie od 6 mesiacov do 3 rokov. Súčasťou objektu je sociálne zázemie, šatne, výdajňa jedál a miestnosť pre technické zázemie. Po uvedení jaslí do prevádzky sa rozšíria pracovné možnosti o 10 pracovníkov. Projekt je realizovaný z dotácie Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR aj s finančnou spoluúčasťou mesta.

V Oraviciach bola vybudovaná nová vodovodná sieť

Projekt Vybudovanie infraštruktúry vodného hospodárstva v mestskej časti Tvrdosín – Oravice bol podporený na základe rozhodnutia Ministerstva životného prostredia SR zo dňa 29.11.2021 zmluvou o poskytnutí podpory z Environmentálneho fondu formou dotácie vo výške dotácie 149 047,98 eur. Vlastné zdroje mesta ako spolufinancovanie podľa zmluvy boli vo výške 5 percent.

Trasa nového vodovodu v Oraviciach.

Stavbu realizovala spoločnosť Stavpoč, s.r.o. Námestovo. Išlo o vybudovanie stavebného objektu Zásobné potrubie v dĺžke 873,5 m, ktoré bolo napojené na už vybudované rozvodné potrubie pri chate Oravice a ukončené pri vodojeme. Na trase potrubia bola osadená regulačná šachta s príslušnými armatúrami. Stavba bola ukončená 30. júna tohto roku, o čom bol vyhotovený protokol o prevzatí a odovzdaní stavby medzi mestom a zhotoviteľom.

Rekonštrukcia budovy Domu služieb Medvedzie

Michalské námestie dotvorí rekonštrukcia bývalého objektu Domu služieb, ktoré naše mesto v roku 1991 bezplatne získalo do svojho vlastníctva od bývalého Okresného podniku služieb Dolný Kubín. V tom čase boli podobné zariadenia či podniky privatizované, či odpredávané právnickým a fyzickým osobám. Aj keď prešlo pár desiatok rokov od postavenia tohto objektu, stále je v plnej prevádzke a svoj účel priebežne naplňuje. V nájme sú tu subjekty, ktoré ponúkajú občanom služby rôzneho charakteru od obchodných činností, služieb až po reštauračné služby, aj preto obnova tohto objektu už bola potrebná.

Rozsiahle práce pri rekonštrukcii boli zaradené do etáp, ktoré na seba nadväzujú. V prvej etape sa menili okná a niektoré nepotrebné okenné otvory boli zamurované. Výmenou prešli aj všetky vchodové dvere. V druhej etape sa realizovala celková oprava strechy, na ktorú boli kotvené tepelnoizolačné panely. Tie boli prekryvané hydroizolačnou vrstvou Fatrafol. Súčasťou opravy strechy bola výmena rozvodov hromozvodu a odvetrávacích komponentov. Tretia etapa sa realizuje a pozostáva zo za-

Aktuálne práce na dome služieb.

teplenia fasády a maľovania, prebrúsenia pôvodných mramorových obkladov a z preizolovania pergoly. Práce na objekte by mali byť ukončené do konca októbra 2022. Rozpočtový náklad po verejnom obstarávaní predstavuje čiastku cca 150 tis. eur.

Čo naše mesto čaká v blízkej budúcnosti

Rozhovor s primátorom mesta

Pán primátor, dovoľte mi pár otázok ku pripravovaným investičným zámerom. Dozvedeli sme sa, že bola demontovaná tenisová hala. Čo viedlo vedenie mesta k tomuto zámeru, resp. prečo bolo rozhodnuté o tejto výstavbe?

Vizualizácia našej budúcej tenisovej haly, interiér.

Rozhodnutie pustiť sa do ďalšieho projektu, nad ktorým takpovediac sme už v minulosti uvažovali, bolo veľmi šťastné a rýchle. Rozhodla o tom zverejnená výzva z Fondu na podporu športu, kde sme mohli získať časť finančných prostriedkov. Vieme, že postavenie haly bublinovou konštrukciou bolo v danom období niečo nové a myslím si, že doteraz celkom dobre poslúžilo, pretože hala bola denne využívaná aj športovcami z okolitých obcí a miest. Avšak opotrebovanosť a vandalizmus sa podpísali k tomu, že dochádzalo k navýšovaniu spotreby energie, a to nás nútilo uvažovať už iným spôsobom. Na stavbe boli realizované prípravné práce - vytýčenie inžinierskych sietí a rieši sa demontáž nafukovacej haly s príslušenstvom a vybavením.

V najbližších dňoch nastúpia stavbári, ktorí postavia novú športovú halu, s tým že o jej výstavbe budeme priebežne informovať aj občanov nášho mesta.

Vizualizácia našej budúcej tenisovej haly, exteriér.

Z webovej stránky mesta sme sa dozvedeli o projekte Smart technológie. V akom štádiu prípravy je?

Ano, tento projekt je v príprave, ale môžeme o ňom hovoriť už teraz, pretože v súčasnej dobe je už ukončený proces verejného obstarávania a je tesne pred realizáciou. Vzhľadom na to, že ide finančné krytie projektu z eurofondov, musia byť dodržané všetky procesy tak, ako je uvedené v príručke danej výzvy. Znamená to, že aj keď máme dodávateľa určeného cez súťaž, celý dokument prípravy musí ísť na schválenie na príslušné ministerstvo riadiaceho orgánu. Tento orgán má na posudzovanie 20 dní, avšak prax je iná, takže počítam minimálne mesiac, kedy sa začne s realizáciou projektu.

Ide o zaujímavé projekty, a hlavne o to, že mesto na tieto projekty získalo nemalé finančné prostriedky z dotácií. Má naše mesto aj ďalšie vyhliadky na uskutočnenie nových projektov?

Minulý mesiac sme finišovali na projekte Zníženie energetickej náročnosti Kultúrne centrum Javor. Opäť sme reagovali na vyhlásenú výzvu z Environmentálneho fondu, kde našou snahou je dať do poriadku bývalé kino, ktoré v súčasnosti nenaplnia svoj účel, a preto hlavná myšlienka je vytvoriť tzv. kultúrno spoločenské centrum, ktoré chceme v budúcnosti využiť na rôzne kultúrno-spoločenské akcie mesta, rôzne krúžkové činnosti, či pre individuálne potreby našich občanov. Na tento projekt bola predložená žiadosť o poskytnutie podpory formou dotácie na rok 2022 so zameraním na zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov.

Významným počínom je projekt na výstavbu Strediska triedeného zberu a kompostárení Tvrdosín.

Určite. Je to ďalší projekt, ktorý je v súčasnosti na posudzovaní na ministerstve životného prostredia. Jeho cieľom je zvýšenie miery triedenia a zhodnocovania odpadov v našom meste. Zabezpečujeme zber triedeného biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu len čiastočne, pretože nám chýbajú vlastné kapacity. Po výstavbe modernej kompostárne, nakupe techniky a vybavenia nevyhnutného na triedenie, bude situácia iná a znížia sa vysoké čiastky na zber a zneškodnenie komunálneho odpadu.

Tento projekt už bol raz schválený.

Ano, bol. Lenže počas schvaľovacieho procesu došlo k značnému navýšeniu rozpočtu o takmer 120 tisíc eur, ktoré by sme mali hrať z vlastného rozpočtu. Na základe konzultácií s riadiacim orgánom sme sa dohodli na podaní novej žiadosti, ktorá je v posudzovaní. Naše mesto patrí k tým, čo za likvidáciu odpadu platíme najnižšie čiastky (na občana je len 14 eur/rok, a to už neuvádzam ďalšie úľavy, ako napr. že strop platby na 5-člennú rodinu je 70 eur), je v našej trvalej pozornosti riešiť likvidáciu odpadov aj iným spôsobom. Je zákonná povinnosť likvidovať zelený, či kuchynský odpad podľa nariadenia EÚ a tento projekt je na to určený.

Čo priniesie integrovaný informačný systém pre občanov?

Jednoznačne zvýšenie množstva odborne spravovaných a dostupných údajov, ich podstatne vyššiu kvalitu, lepšie spracovanie a následné zdieľanie interne v rámci mestského úradu, ale i externe voči občanom, podnikateľom a ďalším tretím stranám. Výstupom projektu bude vytvorený nový 3D GIS mesta Tvrdosín a jeho prepojenie na integrovaný informačný systém mesta Tvrdosín.

K športovnískám v meste by vraj mala pribudnúť multifunkčná športová hala, ktorá by mala stáť pri mestskej plavárni. Prečo Slovesný zväz ľadového hokeja pre tento projekt si vybral práve naše mesto?

SZLH rozposlal vybraným mestám, ako aj nášmu mestu, dotazník pre výstavbu ľadovej plochy, na ktorú sme obratom reflektovali, pretože naša existujúca technológia ľadovej plochy bola tzv. pred dožitím a už sme sa museli zamýšľať nad ďalšou investíciou. Kritériá na výstavbu sme splnili hneď v prvom kole, lenže viete, ako je to. Aj keď sme boli vybratí medzi 20-timi mestami, kde sa má tento projekt realizovať, nastali tu lobingy z iných strán a mali sme čo robiť, aby tento projekt aj s korčuľarským programom bol realizovaný v našom meste. K tomu určite dopomohlo osobné stretnutie s Miroslavom Šatanom tu u nás na úrade, kde prísľub bol definitívne potvrdený. Ano, museli sme sa zaviazat' aj z našej strany na nejaké podmienky, ktoré dnes máme splnené a s projektom sa môže začať.

Takto bude vyzerat' náš budúci zimný štadión.

Sme si vedomí, že ide o náročný projekt nielen projektovej prípravy, ale aj po stránke prípravy zmluvy o nájme na pozemok, kde by mala byť postavená táto hala, či prípravy stavebného povolenia, a tiež výberu dodávateľa, ktorý bude túto stavbu realizovať. Ale odpovedzme si, ktorý projekt ktorý prebehol realizáciou, či je v realizácii nie je náročný? Ale myslím si, že výsledok zodpovie za všetko a to nám zatiaľ jednoducho postačuje. Ak nemáme stavebný problém, tak sa objaví iný. V súčasnosti prebieha rokovanie s vlastníkom pozemku Žilinským samosprávnym krajom, ktorý nám v návrhu zmluvy zasla podmienky, ktoré sú pre nás čiastočne neakceptovateľné. Aj preto som mal stretnutie s pani predsedníčkou Ing. E. Jurinovou, kde sme si tieto nezrovnalosti odkonzultovali a dostal som prísľub, že aj toto je riešiteľné a nový návrh predloží na schválenie na najbližšom zastupiteľstve VÚC.

Viete nám bližšie konkretizovať tento zámer?

Projekt predstavuje výstavbu športového objektu, bude slúžiť ako ľadová plocha v zimnom období a ako plocha s multifunkčným povrchom pre rôzne druhy športov v ostatnom období roka, predovšetkým pre potreby výučby detí a mládeže, ako aj pre širokú verejnosť.

Multifunkčná športová plocha je halový objekt z oblúkového samonosného systému a projekčne je rozdelená na spodnú a vrchnú stavbu. Samostatnú časť projektu tvorí technologická časť ľadovej plochy s príslušenstvom – chladiaci systém, roľba a garáž pre roľbu, ktorá je v rézii Slovenského zväzu ľadového hokeja. Výstavba spodnej a vrchnej stavby bude realizovaná z rozpočtu mesta.

Ide o projekt vyhlásený SZLH na „Podpora rozvoja športu“. Tento projektový zámer, ktorý je realizovaný v spolupráci so SZLH je orientovaný na materské a základné školy so zreteľom ako učiť deti korčuľovať, a to spôsobom zameraným na kurzy základného korčuľovania pod názvom „Školský korčuľarský program“. Tento národný vzdelávací program orientovaný na telesnú zdatnosť bude prebiehať pod dozorom trénerov a učiteľov, ktorí by mali absolvovať neformálny akreditovaný kurz. Cieľom projektu je príprava korčuľárov od ich útleho detstva. V letnom období multifunkčný povrch bude využívaný pre viacero športových hier.

Veľmi diskutovanou témou v súčasnosti sú problémy s medveďmi, ktoré sa čoraz častejšie dostávajú k obydliam.

Ano, táto téma sa nás dotýka, a to v mestskej časti v Oraviciach. Projekt vo výške 90 tisíc eur sme predložili na Environmentálny fond o poskytnutie podpory formou dotácie na rok 2022 a v súčasnosti je v štádiu posudzovania. Ide o realizáciu opatrení na zabezpečenie odpadu pred prístupom medveďa hneď formou uzamykateľných stojísk (staničiek) v rekreačnej oblasti mesta Tvrdosín v Oraviciach. Katastrálne územie Oravice patrí medzi určené lokality, v ktorých je držiteľ odpadu povinný zabezpečiť odpad pred prístupom medveďa hneď. Prínosom projektu je realizácia preventívnych opatrení na elimináciu škôd spôsobených medveďom hneď a na zabránenie stretu človeka so synatropnými jedincami. Mesto vybuduje 6 uzamykateľných stojísk (staničiek), s integrovanými 1100 litrovými kontajnermi na BIO odpad s filtrom, aby sa zabránil prístup medveďa, a to formou zabezpečenia komunálneho odpadu, ktorý medveď vyhľadáva ako ľahko dostupný zdroj potravy.

Kybernetická bezpečnosť je zákonná povinnosť aj pre naše mesto

Mnohí z nás ani nevedia, čo tento termín znamená. Z rôznych médií sa dozvedáme o nejakých útokoch cez informačné systémy. V dnešnej dobe sa čoraz viac stupňujú kybernetické útoky hackerov na informačné systémy, ktoré ich napádajú, a tak sa stávajú nefunkčné. V súčasnej dobe tzv. infoveku sme od týchto systémov pri svojej práci závislí a nejaké zlyhanie môže mať nepredstaviteľné dôsledky (únik informácií, ktoré sa nemôžu zverejňovať, vyradenie systému z prevádzky a pod.)

Organizácie štátnej a verejnej správy, vyššie územné celky a mestá majú povinnosť podľa zákona č. 69/2018 o Kybernetickej bezpečnosti a zákona č. 95/2019 o Informačných technológiách vo verejnej správe zaviesť opatrenia kybernetickej bezpečnosti.

Naše mesto za zapojilo do výzvy, ktorú vyhlásilo Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky z operačného programu č. OPII-2021/7/16-DOP - „Rozvoj governance a úrovne informačnej a kybernetickej bezpečnosti v podsektore VS“, kde cieľom výzvy je podporiť rozvoj kybernetickej bezpečnosti v inštitúciách štátnej a verejnej správy, na vyšších územných celkoch a mestách. Naše mesto v záujme získať finančné prostriedky na tento projekt, keď nám zákon ukladá túto povinnosť, pripravilo a podalo Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku dňa 11. júla 2022. Celkové oprávnené výdavky projektu sú v sume 171 509,61 eur. Spolufinancovanie z vlastných prostriedkov mesta vo výške 5 percent celkových oprávnených výdavkov predstavuje čiastku 8 575,48 eur.

Ak bude projekt úspešný a schválený, po následnej realizácii projektu sa naplnia všetky zákonné povinnosti kladené na mesto, čím sa vyhneme sankciám, ktoré vyplývajú zo zákona o kybernetickej bezpečnosti.

Vysadených bolo vyše tisíc kvetov

Ako ste si mali možnosť všimnúť, v našom meste každý rok pribúdajú nielen nové kvetinové záhony, ale aj zelené plochy, ktoré sú okrasou a dobre pôsobia nielen pre oči človeka, ale aj jeho dušu. Vždy, keď človek vidí niečo pekné, tak sa poteší. Mesto aj do tejto oblasti každoročne venuje nemalé finančné prostriedky. V tomto roku v mestských lokalitách boli vysadené rôzne druhy letničiek buď kúpených alebo z vlastnej produkcie - vypestovaných v priestoroch technických služieb. Pracovníčky na aktivačných prácach upravovali aj zelené plochy okolo opravených chodníkov a parkovacích plôch, ktoré boli vybudované počas tohto roka. V ich náplni práce počas celej sezóny je aj starostlivosť o tieto kvetinové záhony, či už je to okopávanie, polievanie a na jeseň pribúda aj hrabanie listia. Pod ich rukami nám v poslednom čase opeknelo aj Trojičné námestie, kde pribudli nové plochy zelene a kvetinové pásy. Je toho dosť, čo sa v meste robí pre skrášlenie nášho životného prostredia. Mali by sme si ho viac vážiť a dbať na to, aby sa verejný priestranstvá nezdevastovali, pretože slúžia pre nás všetkých.

SMART infraštruktúra

Projekt bude realizovaný z operačného programu Integrovaná infraštruktúra. Cieľom projektu je doplnenie chýbajúcej SMART infraštruktúry a vytvorenie integrovanej dátovej platformy obsahujúcej dáta z dostupných IoT zariadení pre realizáciu opatrení v stanovených oblastiach.

Zavedené prvky internetu na podporu prioritných oblastí v meste sú: - regulácia dopravy, - prvky upokojenia dopravy, smerovanie dopravy, pohyb osôb a dopravných prostriedkov, - inteligentné priechody pre chodcov, - lokálne environmentálne ukazovatele (hlučnosť, prašnosť, emisie znečisťujúcich látok a prvkov, teplota, vibrácie a pod.), - intenzita osvetlenia, smart manažment verejného osvetlenia, - zvýšenie úrovne bezpečnosti na verejných miestach (inteligentné kamerové systémy s analýzou obrazu, zvukov a pod.), - inteligentné kamery, ktoré budú rozmiestnené v uliciach mesta, na verejných priestranstvách, na športoviskách, v areáloch škôl a iné. v počte 75 ks. Kamerový systém by mal byť účinný voči vandalizmu či iným nežiaducim javom. Tiež bude mať aj charakter bezpečnosti a ochrany majetku. Na projekt bola v 07/2021 podpísaná zmluva o NFP s poskytovateľom Ministerstvom dopravy a výstavby SR v zastúpení Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. K dnešnému dňu je proces verejných obstarávaní ukončený a na základe jeho výsledkov bude uzatvorená zmluva o dielo z víťazným uchádzačom.

Parkovanie na sídlisku

Parkovanie na sídliskách je pomaly celoslovenský problém. Väčšie mestá parkovanie riešia rôznymi spôsobmi. Je to buď nákupom cez rezidentské karty, ktoré môže vlastník motorového vozidla získať na celý rok alebo sú to platené a určené parkovacie státi, či parkovania na záchytných parkoviskách.

Situácia parkovania na sídlisku Medvedzí je na dané pomery zatiaľ uspokojivá a parkovanie je bezplatné. V súčasnosti má sídlisko dostatok parkovacích miest na počet bytov. Parkovacie miesta sú označené vodorovným dopravným značením, čím sa výrazne zlepšila situácia z pred niekoľkých rokov. Zvislé dopravné značky sú umiestnené na parkoviskách pre imobilných, čo iba prispieva ku kvalite parkovania. Tiež pri kontrole bolo zistené, že niektorí vodiči sú nedisciplinovaní a svoje motorové vozidlá parkujú priamo pri vchodoch do bytoviek. Týmto sa dopúšťajú priestupku, pretože vstupy musia zostať voľné, a to nielen pre prechod peších, ale tiež v prípade privolania zdravotnej pomoci, či iných záchranných zložiek. Tieto vstupy musia byť vždy prístupné. Niektorí motoristi sa dopúšťajú protizákonnosti, je potrebné to najskôr riešiť cez svoje spoločenstvo a následne cez policajné zložky. Dalším problémom, na ktorý je naše mesto upozorňované, je parkovanie na trávnatých plochách, čím dochádza k znehodnoteniu trávniku. Niektorí vodiči jednoducho majú problém zaparkovať svoje vozidlo aj mimo svojej bytovky. Zisťovali sme, že v čase nočného kľudu sú niektoré miesta na parkovanie prázdne, avšak len pár metrov ďalej je auto zaparkované na chodníku, či trávinatej ploche.

Aj týmto spôsobom vyzývame takýchto vodičov k plnej zodpovednosti a ohľaduplnosti voči svojim spoluobčanom a žiadame, aby parkovali výlučne iba na vyznačených miestach.

Niekde kosia až sedemkrát do roka

„Za rána za rosy, dobre sa kosí“, tak sa spieva v jednej ľudovej pesničke. O informácie, ako je to s kosením trávnatých priestorov v našom meste, sme požiadali Mariána Ondrašáka, riaditeľa technických služieb. „S kosením týchto plôch sme začali už začiatkom apríla. Ako prvé boli pokosené areály materských škôl, park, detské ihriská a športoviská. V máji sme už pokračovali na verejných priestranstvách v centre mesta. Neskoršie ku pracovníkom technických služieb, ktorí na kosenie používajú sedem kosačiek, pribudli štyria ruční kosci, nasadení na terén nedostupný mechanizmom. Prvá kosba bola v meste ukončená koncom júna. Tým sa však tieto práce neskončili, pretože sa kosiť presunuli do Oravíc. Ani sme poriadne neskončili s jednou kosbou a začiatkom augusta sa začalo v meste s druhou. Len pre zaujímavosť uvádzame, že futbalové ihrisko, kde sa hráva aktívny futbal, kosíme každý týždeň, staré ihrisko dvakrát do mesiaca, cintorín až trikrát do roka. Tretikrát sa budú kosiť ešte na prelome septembra a októbra. Verejné priestory sídliska a mesta kosíme dvakrát do roka, niektoré priestory v centre mesta a pred SPŠ až sedemkrát do roka. Pokosenú trávu vyvezieme a kompostujeme na skládke odpadu v Jurčovom Laze tak, ako nám to ukladá zákon.“

Čitatelia sa tešia novej knižnici Naše mesto sa zapojilo do projektu

Po rozsiahlej rekonštrukcii mestská knižnica v Tvrdošíne od mája 2022 víta svojich čitateľov v nových priestoroch v budove MsKS v Medvedzí. Sú to zmodernizované priestory hodné požadovaných štandardov súčasnej doby. V nových priestoroch sa dobre cítia nielen pracovníci knižnice, ale hlavne čitatelia, či žiaci základných, ale aj stredných škôl. Študenti môžu využívať priestor pre štúdium aj bezplatným využívaním počítačov napojených na internet vo vyhradenom priestore. Svojmu detskému kútiku sa môžu tešiť aj tí najmenší. Pani učiteľky materských

škôl pre svojich zverencov vyhľadávajú práve tento kútik, kde deti už v rannom veku sa učia pracovať s knižkami, či spoznávať rôzne príbehy, ktoré si spoločne v rámci besiedky prerozprávajú. To, že tento projekt naplnia zámery a účel projektu, svedčí o tom i záujem, akému sa knižnica teší. Vystriedali sa tu už rôzni čitatelia, návštevníci, deti základných škôl, materských škôl, ktorí prišli na exkurziu, besedy, alebo len tak oddýchnuť, zrelaxovať, načerpať informácie z nových kníh, ktorými doplníme knižničný fond. Veríme, že táto zmodernizovaná knižnica bude navštevovaná aj novými čitateľmi, jej priestory budú slúžiť aj pre rôzne kultúrno-výchovné podujatia, ktoré budú pripravované so zámerom ako udržať knihu v pozornosti človeka, pretože knižnice od svojej podstaty sú centrom celoživotného vzdelávania.

Projekt knižnice bol realizovaný z finančnou podporou Ministerstva kultúry vo výške 35 tis. eur z Programu: Fond na podporu umenia.

u. fond na podporu umenia

Manažment údajov mesta Tvrdošín

Hlavným cieľom projektu Manažment údajov mesta Tvrdošín je zabezpečiť zvýšenie kvality údajov, ich lepšie spracovanie a následné zdieľanie interne v rámci mestského úradu, ale i externe voči občanom, podnikateľom a ďalším tretím stranám.

Výstupom projektu bude vytvorený nový 3D GIS mesta Tvrdošín a jeho prepojenie na integrovaný informačný systém mesta Tvrdošín, ako aj zvýšenie množstva odborne spravovaných a dostupných údajov, ich podstatne vyššia kvalita, čo vyplýva priamo z Programového vyhlásenia vlády SR, ako aj z Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy. Projekt si kladie za cieľ vybudovať efektívny spôsob vytvárania, čistenia a ukladania priestorových dát úradu. Projekt je v štádiu posudzovania žiadosti o poskytnutie nenávratných finančných prostriedkov.

Stredisko triedeného zberu a kompostáreň

Ide o projekt z programu Kvalita životného prostredia v rámci výzvy Ministerstva životného prostredia SR. Jeho cieľom je zvýšenie miery triedenia a zhodnocovania odpadov v našom meste zdokonalením a rozšírením systému zberu a vybudovaním kapacity na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. Mesto v súčasnosti zabezpečuje vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu na svojom území pre obyvateľov mesta len čiastočne, pričom pre zhodnocovanie mu chýbajú vlastné kapacity. Projekt zahŕňa výstavbu modernej kompostárne, nákup techniky a vybavenia nevyhnutného na triedenie, zber a zhodnotenie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu. Zakúpené zariadenia umožnia triedenie, zber odpadu, prepravu do novopostavenej kompostárne a následne jeho zhodnotenie na kompost. Ten bude následne využívaný pre potreby mesta a obyvateľov. Projekt je potrebné realizovať z environmentálnych dôvodov (zamedzenie vzniku „čiernych“ skládok odpadu), ale aj z dôvodov ekonomických (mesto vynakladá ročne vysoké čiastky na zber a zneškodnenie komunálneho odpadu). Produkcia nevytriedeného komunálneho odpadu sa realizáciou projektu zníži a produkcia vytriedených zložiek sa naopak zvýši vďaka rozšíreniu zberu a zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu. V súčasnej dobe je žiadosť o NFP v štádiu opätovného posudzovania na riadiacom orgáne.

Vzácná návšteva v kostolíku

Náš drevený kostolík navštívil riaditeľ Pamiatkového úradu Ing. Miloš Dudáš, CSc. zo Žiliny aj so svojimi kolegami pamiatkarmi z Čiech a Južnej Moravy, ktorým podal svoj zaujímavý výklad o našom kostolíku. Dozvedeli sme sa novú zaujímavosť: Keďže na Orave bývajú dlhé zimy, tak si veriaci na strop namalovali kazetové ružice, v každej je iný kvet, čím si chceli takto

predĺžiť leto. M Dudáš spomenul, že ho vždy fascinuje vôňa včelieho vosku, čím je napustený celý interiér kostolíka. Ako spomienku dostali účastníci od primátora pohľadnicu, na ktorej je zobrazený náš drevený kostolík. Letná sezóna v Drevenom gotickom kostole Všetkých svätých začínala 1. júna a potrvá do 11. septembra. Sprístupnený je verejnosti každý deň okrem pondelka od 10.00 – 16.00 hod.

Zníženie energetickej náročnosti Kultúrneho centra Javor

Na tento projekt bola predložená žiadosť o poskytnutie podpory formou dotácie na rok 2022 z Environmentálneho fondu v rámci oblasti zvyšovania energetickej účinnosti existujúcich verejných budov. Stavebné práce budú pozostávať zo zateplenia fasády a stropu najvyššieho podlažia, výmeny okien a vstupných dverí, vybudovania odkvapového chodníka a prestrešenia vchodu do budovy. Hlavným dôvodom pre zateplenie budovy je úspora energie potrebnej na vykurovanie. Časť stavebných konštrukcií kultúrneho centra je znehodnotená a poškodená do takého stavu, že je ich treba kompletne zrekonštruovať.

Hrobové miesta sa postupne naplňajú

Na základe prípravy investičných zámerov mesta v súčasnosti prebieha majetkoprávne vysporiadanie pozemkov na rozšírenie cintorína v Krásnej Hôrke v súlade s platným územným plánom mesta. Už bol zahájený výkup pozemkov, kde už sa prejavuje nedostatok hrobových miest. V súčasnosti mesto oslovilo dotknutých vlastníkov a podľa geometrického plánu sa pripravujú kúpne zmluvy. Doteraz oslovení vlastníci sú naklonení tomuto zámeru a prístupujú k podpisom. Náklady spojené s prípravou a vyhotovením zmlúv znáša mesto.

Rozvoj energetických služieb

Cieľom úspešného projektu je zvyšovanie počtu miestnych plánov a opatrení súvisiacich s nízkouhlíkovou stratégiou na území mesta Tvrdošín a zabezpečenie energetického auditu pre verejné osvetlenie. Energetický audit umožní mestu určiť potrebné opatrenia na zvýšenie kvality riadenia a optimalizácie nákladov na spotrebu energie, čo je pre každé mesto zákonnou povinnosťou. Každý takýto audit je podkladom pri príprave žiadosti na získanie dodaných prostriedkov, o ktoré sa môže naše mesto uchádzať v rámci otvorených výziev.

Skladá sa z dvoch častí: 1. Verejné budovy a 2. Verejné osvetlenie.

V rámci časti Verejné budovy sa realizuje energetický audit pre budovy vo vlastníctve mesta prostredníctvom úspešného uchádzača na poskytnutie služby. Je ňou spoločnosť Mavys s.r.o. z Dubnice nad Váhom, ktorá vypracováva účelové energetické audity. Výstupom projektu bude jeden energetický audit pre všetky budovy, v rámci ktorého má mesto Tvrdošín možnosť získať detailný prehľad o energetickej náročnosti hodnotených budov a na základe jeho výstupov sa môže systematicky začať pripravovať na ich obnovu.

V časti Verejné osvetlenie je pripravovaný energetický audit pre verejné osvetlenie. Výstupom projektu je energetický audit verejného osvetlenia, v rámci ktorého má naše mesto možnosť získať detailný prehľad o energetickej náročnosti hodnoteného verejného osvetlenia a na základe jeho výstupov sa môže systematicky začať pripravovať na prípadnú obnovu verejného osvetlenia. Dodávateľom uvedených služieb v rámci tejto časti projektu je spoločnosť Lightech, s.r.o. Bratislava.

Tento projekt je realizovaný v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie NFP zameranej na rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni z Operačného programu Kvalita životného prostredia.

Zavlažovací systém na futbalovom ihrisku

Mesto Tvrdošín aj s finančnou pomocou Slovenského futbalového zväzu sa postaralo o zmodernizovanie futbalovej plochy. V týchto mesiacoch bol najväčší problém s udržiavaním trávinatej plochy, pretože suchá spaľovali koreňový systém a povrchové zalievanie trávniku bolo nepostačujúce. Nedostatok vlhky bol dôsledkom toho, že na ihrisku sa vytvárali vypreté mapy a keď zapršalo, stávali sa nebezpečnými hlavne pri futbalových zápasoch. Preto bolo nutné riešiť dostatočné zavlažovanie celej plochy už modernejším spôsobom. Projekt na zavlažovací systém bol mestom schválený a dnes voda, ktorá je čerpaná z vodného toku prechádzajú podzemným potrubím a pri zavlažovaní zachytáva celý trávnatý povrch.

Folklórne Oravice

V nedeľu 24. júla sa konali v areáli prírodného amfiteátra v Oraviciach XXXI. Folklórne slávnosti pod Osobitou.

Nedeľný program sa začal tradične slávnostným sprievodom od kaplnky sv. Anny. Po ňom nasledovala odpustová sv. omša v amfiteátri, ktorú celebraval vdp. dekan Juraj Spuchľák, ktorý vyslovil niekoľko duchovných odkazov pre celé prítomné spoločenstvo. Duchovné vyžitie vychádzalo aj z piesní tvrdošínskeho speváckeho zboru.

Po skončení tejto slávnosti sa na pódiu predstavili Východniarske Šarkanice s Natáliou Puklušovou, FS Liptov, FS Goral, FS Brezovica a zlatým klincom bolo vystúpenie FS Železiar z Košíc. Aj keď predpoveď počasia nebola priaznivá, nakoniec

bola nedeľa „ako z obrázku“. Z programu sa tešilo niekoľko stoviek ľudí, hľadisko bolo plné návštevníkov, turistov, ale tiež Tvrdošíňčanov, ktorí ako každý rok mali zabezpečenú kyvadlovú dopravu, bezplatné občerstvenie a kúpanie v mestských termálnych kúpaliskách.

Jedna z turistiek nám bez akéhokoľvek oslovenia povedala: „Z tohto dňa si odnášam neuveriteľný zážitok, ktorý budem v sebe dlho nosiť. Najskôr sv. omša priamo pod nebom a potom bol tento zážitok doplnený o spevy, tance a tradície, ktoré sú odkazom pre naše deti. Prosím udržujte si toto podujatie v ďalších rokoch. Dakujem za seba, ale aj za všetkých tu prítomných, za tento zážitok. Prosím odošlite tento odkaz tým, ktorí sa o to pričínili.“

Škôlkári na radnici

Deti predprimárneho vzdelávania získali poznatky a schopnosti, ktoré majú význam vo vzťahu k propedeutike kultúrnej, čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti. Sú pripravené na vstup do primárneho vzdelávania v základnej škole a na ďalší aktívny život v spoločnosti. Hlavným cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť školskú pripravenosť a získať základy pre rozvíjanie schopnosti učiť sa a vzdelávať po celý život. Ideálom výchovy a vzdelávania v materských školách by mal byť dobrý, múdry, aktívny, šťastný a zodpovedný človek. 30. jún bol pre absolventov materských škôl na území mesta výnimočný a šťastný. Na mestskej radnici v obradnej miestnosti ich privítal primátor a slávnostne im odovzdal „Osvedčenie“ so spomienkovým darčekom a veľkou čokoládou. Cítili sa dôležito a sebavedome. Prezentovali svoje osobnostné kompetencie vlastným prejavom v speve, recitácii a vzájomných empatických prejavoch medzi kamarátmi. Primátor vyzval všetky deti, aby sa spoločne poďakovali svojim pani učiteľkám za ich obetavú prácu. Spoločné fotografie im budú určite pripomínať tento úžasný deň po celý život. V materských školách potom pokračovala aj naďalej slávnostná atmosféra s predškôlkami, lúčili sa s kamarátmi a zamestnancami. Deti spievali, recitovali, ďakovali a spoločne sa všetci zabávali.

Leto s CVČ

Aj toto leto CVČ pripravilo pestré tábory pre deti nášho mesta. Týždenný pobytový tábor v Rajeckých Tepliciach si deti užili hneď na začiatku prázdnin. Deti si v tábore odvykali od prítomnosti svojich rodičov a učili sa samostatnosti, učili sa deliť o poznania a zážitky s úplne cudzími deťmi. Aj keď je to

vždy ťažké, hlavne prvé dni, kedy je potrebné niektoré dieťa aj „pomôcť“, obľapiť, či pohladiť, dokonca aj ľahnúť si s ním do postieľky je to aj pre vychovávateľa dobrý pocit, pretože dieťa vždy musí cítiť lásku.

Tábor s názvom Cesta okolo sveta bol plný súťaží, hier, zábavy, smiechu, výletov a nových kamarátov. Inak tomu nebolo ani v denných táboroch. Denné prímestské tábory Letný koktejl a Krížom kražom si deti užili rovnako. Každý deň sa vydali za novým dobrodružstvom na výletoch po Orave a zavítali aj na Liptov do Bricklandie.

Z úvodu novej obrazovej publikácie Tvrdošín z neba

Tvrdošín patrí medzi najstaršie mestá na Slovensku. Vďaka za to napríklad aj výhodnej polohe priamo na Jantárovej ceste, ktorá spájala Baltské more s Jadranom. Už z roku 1265 sa zachovala prvá písomná zmienka o Tvrdošíne, hoci výsady kráľovského mesta mu udelil kráľ Ľudovít Veľký až v roku 1369.

Dnes je Tvrdošín druhým najväčším mestom na Orave, a zároveň administratívnym sídlom celého okresu. Do jeho katastrálneho územia patrí aj mestská časť Oravice. Je to známe turistické centrum, v ktorom na návštevníkov čaká nenáročná aj vysokohorská turistika, lyžovanie, kúpanie v bazénoch s termálnou vodou a kilometre cyklistických trás po poľných aj lesných cestách.

Priamo v Tvrdošíne sa nachádza viacero kultúrnych pamiatok. Jednou z najvýznamnejších je gotický drevený Kostol všetkých svätých z 15. storočia, ktorý si aj po rekonštrukcii zachoval jedinečné čaro. Mnohí ľudia tvrdia, že z neho vyžaruje akási duchovná sila. Možno pochádza z tisícok modlitieb, ktoré tu odzneli počas dlhých stáročí. Jeho výnimočnú historickú hodnotu potvrdzuje aj ocenenie Európa Nostra z roku 1993 za jeho zachranu a tiež zápis do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Mesto dáva turistom aj možnosť športového vyžitia. Nachádza sa tu plaváreň, športová a krytá tenisová hala, futbalový štadión, ihriská s umelou trávou, stolnotenisová hala, fitness centrá, multifunkčné ihriská, umelá ľadová plocha, hokejbalové ihrisko a cyklistické trasy rôznej náročnosti.

Nádherne doliny, ako je napríklad Juráňova dolina, ktorá je považovaná za jednu z najkrajších tiesňav na Slovensku, sú prístupné dokonca aj bezbariérovou. Každý si tak môže vychutnať čaro chránenej prírody, výhľad na majestátnu Tatru či oddych na miestach, ktoré si zamilujú všetci turisti. Územie je totiž popretkávané množstvom prírodných skvostov.

Veríme, že aj táto publikácia podnieti čitateľov, aby sa sem zatúlali a zažili neopakovateľnú atmosféru týchto miest.

Vatra zvrchovanosti

Už po 30-krát bola 22. júla zapálená tradičná Vatra zvrchovanosti pod záštitou Slovenskej národnej strany a Matice slovenskej za účasti primátora mesta Ivana Šašku a okresného predsedu SNS Tvrdošín Milana Kováča. Pre účastníkov bolo pripravené občerstvenie, zvuk harmoniky, a samozrejme vysoká drevená konštrukcia. Týmto aktom sme si pripomenuli uznesenie zo 17. júla 1992, keď bola podpísaná Deklarácia Slovenskej národnej rady o zvrchovanosti Slovenska, v ktorej poslanci požadovali samostatnosť Slovenska. Deklarácia bola súčasťou procesu, ktorého vyvrcholením bol rozpad ČSFR a vznik samostatnej Slovenskej republiky 1. januára 1993.

Tvrdošín deťom – veselé odopoludnie

V mestskom parku a na Trojičnom námestí sa uskutočnilo 1. júna zábavné popoludnie nazvané Tvrdošín deťom. Program začal tancom so sloníkom Mamba na pódiu. V mestskom parku bolo pripravených viac ako 20 stanovišť - súťaže, kvízy, preliezky. Každé dieťa, ktoré sa zapojilo, získalo na kartičku, farebné pečiatky, bolo odmenené sladkosťou a zaradené do tomboly. Program pokračoval tanečným vystúpením detí z Centra voľného času. Po skončení všetkých súťaží bola losovaná tombola a všetky ceny boli rozdane. V závere sa predstavilo Divadlo na predmestí zo Spišskej Novej Vsi divadelným predstavením Janka a Danka.

Deň Zeme

Každý z nás začína vnímať a zvlášť v posledných rokoch, že zemské zdroje nie sú nevyčerateľné. A práve preto sa prostredníctvom celosvetového úsilia snažíme chrániť jej poklady pre budúce generácie ľudí a ostatných žijúcich tvorov na Zemi.

Deň Zeme v modernom poňatí je to ekologicky motivovaný sviatok, upozorňujúci ľudí na vplyv ničenia životného prostredia. My sme si ho na našej školičke pripomenuli počas celého týždňa, kedy žiaci vyčistili okolie školy, v rámci hodín diskutovali a tvorili referáty – plagáty na tému separovanie a jej význam a potreba do budúcnosti, recyklácia odpadu...

Mladší žiaci vytvárali výrobky z recyklovateľných materiálov, kde naplno prejavili svoju fantáziu a tvorivosť. Vytvorili rôzne zvieratká, svietniky, vázičky, mestá, dopravné prostriedky a dokázali, že aj zo starého kolesa z bicykla sa dá vyrobiť krásna dekorácia na stenu. Ich výrobky obdivovali aj starší žiaci a uznali, že aj z vecí, ktoré by sme dávno hodili do koša dokážeme vyrobiť niečo, čo môže niekoho ešte potešiť.

Tiež sa uskutočnila Módná fashion, show žiakov druhého stupňa. Každá trieda vytvorila ekologický model, čím sme sa snažili upozorniť na to, že v súčasnej dobe je textilná výroba druhým najväčším znečisťovateľom vody a ovzdušia. Ročne sa vyrobí 80 miliárd kusov oblečenia čo je 11-krát viac ako počet celej svetovej populácie. Veľká väčšina oblečenia, ktoré nosíme na sebe je vyrobená z materiálov spotrebujúcich pri svojej výrobe veľké množstvo vody (odhaduje sa, že na výrobu jedného trička sa minie 2700 l. vody), nehovoriac o tom, v akých podmienkach a kto tie trička ušije a čo sa uvoľňuje do odpadových vôd pri farbení a úprave textílií.

Naše modely si vytvorili oblečenie z recyklovateľných materiálov, čím chceli ukázať, že čoraz viac sa vo svete kladie dôraz pri výrobe oblečenia na používanie polyesteru z recyklovaného plastového odpadu. Hoci aj ten má stále dopad na naše životné prostredie, ale je to malý krôčik vpred.

Osviežením prehliadky bolo záverečné vystúpenie našich najmenších žiakov – prvákov, ktorí nám zaspievali veselú pesničku o triedení odpadu na melódiu pesničky Prší, prší, len s leje... , kde im pesničku najprv zahrala na gitare Ivana Koniarová z I.B.

Deň Zeme, bol na škole tento rok trošku iný, ale myslíme si, že navzájom inšpiratívny pre všetkých žiakov našej školy. Ďakujeme žiakom aj ich učiteľom za ich nápaditosť, vzájomnú spoluprácu pri príprave nášho Dňa Zeme.

Eva Kušnierová

Spoločné aktivity seniorov

Projekt Naučme sa plávať je za meraný na zvýšenie kvality života seniorov – rozvíjanie pohybových schopností, ktorí sú dôležití pre zdravý životný štýl, udržanie si kvality života a dobrej fyzickej a duševnej kondície. Projekt je podporený Žilinským samosprávnym krajom vo výške 1 300 eur.

Z projektu sa budú organizovať plavecké kurzy pre seniorov za účasti kvalifikovaných plavčikov, saunovanie a beseda s lekárom. Veríme, že spoločné aktivity seniorov prispievajú k utuženiu osobných kontaktov a pravidelné plávanie sa stane súčasťou ich života. O podrobnejších informáciách, o priebehu projektu, organizácii kurzov budeme informovať predsedov klubov, resp. nájdete info na web-stránke mesta.

Činnosť senior klubu Javor

Po predchádzajúcom tzv. zastavenom živote nášho klubu sme sa dokázali spoločne zmobilizovať a pred mesiacom vo veľkokapacitnom stane na futbale štadióne sa stretli jednotlivci všetky mestské seniorské kluby, aby sa zabavili pri športových aj spoločenských hrách, zaspievali, porozprávali sa a zajedli chutné dobroty. Letné prázdniny máme väčšinou vyhradené pre vnúť, ale v auguste sme sa s radosťou stretli na 5. ročníku Športového dňa seniorov v Oraviciach, ktorý zabezpečuje náš klub Javor, za výdatnej pomoci vedenia nášho mesta. Zúčastnilo sa ho 134 seniorov, ktorí strávili deň športovými aktivitami, prechádzkami, spoločným obedom a napokon kúpaním sa v aquaparku Meander, čo bolo v horúcom, letnom dni veľmi príjemné.

Po letných prázdninách už niekoľko rokov sa pravidelne zúčastňujeme mestskej aktivity v Oraviciach na Nordic Walking, kde si precvičíme správne pohyby pri chôdzi s paličkami, na čo sa už teraz naši členovia tešia.

Tiež máme v pláne nenáročnú turistiku na Červenú skalu v Podbieli, čo je miestny kopec - skala, s dreveným prístreškom, ohniskom na opekanie a čarovným výhľadom na široké okolie hornej Oravy.

Jeseň vie krásne vyfarbiť naše lesy, a preto sme sa na prechádzku vybrali k Hubertovmu prameňu, kde sme deň strávili opekaním, spevom a radosťou nad čarom jesene.

Spomienka na Máriu Medveckú

Maliarka Oravy, tento neoficiálny, ale pravdivý prívlastok patrí národnej umelkyni Márii Medveckej, ktorá sa narodila 11. októbra 1914 v Medvedzí, dnes súčasť Tvrdošína. Po gymnaziálnych štúdiách v Košiciach a absolvovaní Pedagogickej akadémie v Bratislave sa v roku 1934 vrátila do rodného Medvedzia a až do roku 1942 pôsobila na Orave ako učiteľka. Až tu sa prejavili jej výtvarné sklony a na radu profesora Alojza Struhára odišla študovať na Oddelenie kreslenia a maľovania Slovenskej vysokej školy technickej do Bratislavy.

V rokoch 1945 - 46 s kolegom zo školy a manželom maliarky Ctiborom Belanom študovali na Akadémii výtvarných umení vo Viedni. Štúdiá ukončila v roku 1948 v Bratislave. Napriek možnostiam ostať natrvalo a usadiť sa v hlavnom meste, prevládla u nej veľmi silná, ba až emotívna spätosť s oravskou prírodou a jej ľuďmi. V roku 1949 sa teda natrvalo usadila v Medvedzí. No a práve nádherna drsného oravského kraja a neľahký život ľudí v ňom ju sprevádzali počas jej dlhoročného tvorivého života. Zvýrazňovanie oravskej prírody vo všetkých ročných obdobiach, rôznorodý život človeka vo všetkých jeho životných sférach, ako aj výsledky jeho pracovného snaženia sa stali natrvalo ústredným motívom jej maliarskej tvorby. Nuž a preto aj ten spomínaný titul Maliarka Oravy, ktorý bol v roku 1974 potvrdený udelením najvyššieho titulu - národná umelkyňa. Z tvorivého života ju vytrhla zákerná choroba a práve pred 35. rokmi 23. apríla 1987 zomrela v Bratislave. Aj so svojím manželom Ctiborom Belanom, ktorý zomrel v roku 1991 sú pochovaní na cintoríne v Medvedzí. Premeny Oravy v období 40. až 80. rokov a oravskú realitu štyroch desaťročí obsahujú obrazy v jej galérii v Medvedzí, ktorá bola verejnosti sprístupnená pri príležitosti jej 65-ročného životného jubilea v októbri 1979 a stala sa tak trvalou expozíciou Oravskej galérie v Dolnom Kubíne. Naozaj úchvatný je cyklus národnej umelkyne pod názvom Ľudia a zem a Jeseň na poli, ako aj tri obrazy zo stavby Oravskej priehrady spred viac ako 50. rokov. Súbor diela národnej umelkyne Márie Medveckej v jej rovnomennej galérii obsahuje 179 obrazov, olejov a 69 kresieb, čo dokazuje, že bola nielen vynikajúcou maliarkou, ale aj kresliarkou. Najstarším obrazom v galérii je olej Tanečnice z roku 1947 a naopak, najmladším olej Čakanie na jar z roku 1983. Okrem toho v Oravskej galérii v Župnom dome v Dolnom Kubíne je trvalá expozícia 56 olejomalieb ako trvalá expozícia slovenského výtvarného umenia 20. storočia. Tvorba národnej umelkyne bola známa nielen v Československu, ale vystavovala v okolitých európskych štátoch, ba i v Číne, Mongolsku, Indii a Egypte. Galéria národnej umelkyne Márie Medveckej je otvorená počas letnej sezóny každý deň okrem pondelka.

Činnosť seniorov klubu Skalka

Členská základňa má evidovaných 120 členov a záujemci sa stále prihlasujú. Naše aktivity po prestávke pre pandémiu znova ožívajú. Pre záujemcov sme pripravili obľúbenú turistiku v prírode. Športového dňa pre seniorov z Podbiela, Nižnej, Trstenej a za Tvrdošín Skalka a Javor sa zúčastnilo 110 osôb. Klub MO JDS Skalka mal prvý krát členskú schôdzu v prírode v júli, v priestore futbalového ihriska s výbornou balenou stravou s prísnyim dodržaním hygienických predpisov v počte 81 seniorov: Súťaž, občerstvenie spev a radosť, že sme sa stretli po tak dlhom čase. Tešíme sa na ďalšie aktivity, ktoré máme v pláne uskutočniť ešte do konca roka.

Klub dôchodcov Nádej

Prežili sme smutný rok 2021. Nemohli sme sa stretávať, ani cestovať, ani prežiť svoj bežný život dôchodcu pre covid. Mali sme veľké nadšenie pre cestovanie, ale zlá situácia to nedovolila. Ale sme tu a dnešok, ktorý nám už dáva voľnosť, je pre nás výzvou, aby sme mohli dobehnúť to, čo sme mali v pláne v predchádzajúcom období. Už sme sa stihli zrekreovať v mestských bazénoch v Oraviciach a na prechádzke v Tichej a Bobroveckej doline. Krásny slnečný deň bol ukončený obedom v urbárskom dome Hubertka. Tiež sme sa stretli na ihrisku v Krásnej Hôrke, kde sme športovali a aj si zaspievali ľudové piesne. Máme v pláne vycestovať a navštíviť Hronsek pri Banskej Bystrici, kde je krásny drevený artikulárny kostol a pri návrate domov by sme sa zastavili na Starých horách. Podľa okolností, ktoré nám dovoľia svoje aktivity rozvíjať, určite si nájdeme čas na promenádnu turistiku do našej krásnej prírody v malých skupinkách členov cyklotrasou okolo rieky Oravy až ku urbárskemu domu v Krásnej Hôrke a smerom na stredný vrch, kde je obnovený kríž.

Z histórie školstva v Tvrdošíne

Veľmi známy a učiteľom dávaný za vzor, český filozof, spisovateľ, historik a politik, ale aj teológ Ján Amos Komenský už v 17. storočí šírili myšlienku, že vzdelávať treba o všetkom a všetkých, teda aj tých najchudobnejších. Trvalo vyše storočia, kým sa za vlády múdrej a rozvážnej panovníčky Márie-Terézie objavil dokument na reformu uhorského školstva. Spis, pod latinským názvom Ratio educationis, bol vypracovaný z jej podnetu v roku 1777. Okrem iného obsahoval aj rozhodnutie zakladať i na odľahlých dedinách a osadách školy, v ktorých sa mali učiť všetky deti aspoň čítať, písať a rátať – takzvané triviálne školy. Vyučovanie malo byť povinné.

Zavádzanie povinnej školskej dochádzky postupovalo však veľmi pomaly, v Uhorsku ju uzákonili až v r. 1868 v rozsahu šesť rokov, no na Slovensku najmä pre sociálny a národnostný útlak deti chodili do školy iba tri – štyri roky, aj to len v zimných mesiacoch. V ľudovej reči sa tomu hovorilo, že školský rok bol od Všetkých svätých

/1. novembra/ do Jozefa /19. marca/. V jesenných a jarných mesiacoch deti museli pomáhať rodičom pri prácach na poli, pásť dobytok alebo sa starať o mladších súrodencov. Silná maďarizácia v posledných desaťročiach 19. storočia i začiatkom 20. storočia tiež brzdila rozvoj vzdelanosti na slovenskom území, či lepšie povedané, na území, kde ľudia hovorili po slovensky. Tento stav pretrval až do konca rakúsko-uhorskej monarchie, ktorá sa rozpadla po 1. svetovej vojne v r. 1918.

Po vzniku Československa sa v roku 1922 zaviedla povinná osemročná školská dochádzka, na Slovensku o päť rokov neskôr.

Pre výučbu žiakov bolo treba aj učiteľov. Ako to bolo v dávnejšej minulosti? Už v roku 1819 sa v dejinách školstva spomína Spišská Kapitula – niekedy ako miestna časť obce Spišské Podhradie, kde bol v spomínanom roku založený ústav pre výchovu učiteľov národných, či ľudových škôl, prvý svojho druhu v Uhorsku, ktorý v rozličných formách pôsobil do roku 1949. Tomuto učiteľskému ústavu ľudia, a najmä jeho absolventi hovorili preparandia. V roku 1918 bolo na území Slovenska 15 učiteľských ústavov /7 štátnych a 8 cirkevných/ a v podstate to bolo tak aj za prvej Československej republiky. V medzivojnovom období prichádzali na Slovensko i českí učitelia, ktorí okrem vyučovania boli pomocou aj pri výchove početnejšej generácie slovenských učiteľov.

Učiteľské ústavy po roku 1948 zanikli a vznikli vysokoškolské prípravky. Tie však nestačili kryť potrebu veľkého počtu učiteľov v zjednotenej socialistickej škole a preto boli dočasne zriadené pedagogické gymnázia a pedagogické školy, ktoré sa líšili obsahom učebných osnov, no učebné plány boli rovnaké. Vznikli v r. 1950 pre prípravu učiteľov národných škôl a učiteľiek materských škôl. Štúdium bolo pre obidve školy rovnaké v dĺžke štyroch rokov. Keď v roku 1953 boli v školstve ďalšie vážne zmeny a to zrušenie gymnázií, skrátenie povinnej školskej dochádzky na osem rokov, boli pedagogické gymnázia premenované na pedagogické školy pre vzdelanie učiteľov národných škôl /stručne PSN/ a pedagogické školy pre vzdelanie učiteľiek materských škôl /PSM/.

V spomínanom roku, v júni 1953, končili povinnú školskú dochádzku dva populačné ročníky a tak vznikol problém, kde rozmiestniť všetkých žiakov. To bol iste aj jeden z dôvodov otvoriť nové školy. Zrušením učiteľského ústavu v Spišskom Podhradí i dievčenského ústavu v Levoči aj Orava, Kysuce či Liptov, ale aj Považie začali pociťovať nedostatok učiteľov. Iste toto bolo tiež ďalší vážny dôvod zriadiť pedagogickú školu aj na Orave, kde to bolo najkritickejšie. Rozhodnutie otvoriť pedagogickú školu práve v Tvrdošíne bolo správnym rozhodnutím. Mesto Tvrdošín malo predtým tzv. meštiansku školu, ktorá bola len osobitným stupňom základného vzdelania.

Finančná podpora pre Centrum voľného času

Obchodný dom Kaufland pri príležitosti svojho otvorenia podporil Centrum voľného času finančným darom. V termíne

od 14. do 16. júna, čiže počas prvých troch dní od otvorenia za každý nákup v hodnote minimálne 20 eur vyčlenil 1 euro pre Centrum voľného času. Celkovo Kaufland prispel sumou 3739 eur. Tento dar je určený miestnym deťom a mládeži prostredníctvom Centra voľného času, ktoré zastrešuje okrem pravidelnej záujmovej činnosti počas školského roka aj voľnočasové programy a aktivity, rôzne podujatia a cez prázdniny aj detské letné tábory. „*Finančné prostriedky, ktorých pri našich aktivitách nikdy nie je dosť budú použité na nákup materiálu, pracovných pomôcok, kostýmov, resp. iných potrieb, ktoré sú pre túto činnosť dôležité,*“ skonštatovala Daniela Jurincová, riaditeľka CVC v Tvrdošíne. „*Za finančnú pomoc ďakujeme a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.*“

Narodili sa

Január

Filip Mihál'
Tomáš Vasek
Johana Gerátová
Jakub Zaťko
Sofia Lajmonová
Dorota Úradníková
Liliana Tvoríková
Matej Palát
Monika Kmeňová
Amélia Vestenická
Dominika Hvizdláková

Február

Samuel Glomba
Viliam Holly
Mia Pjentecková
Eliška Gašperová
Eliška Furjelová

Marec

Sofia Vysloužilová
Zara Kráľová
Sarah Kšenzuláková
Alica Antolová
Anelín Koptová
Dávid Smoleň
Leo Paniak
Roman Mojš
Martin Ferenčík

Apríl

Alex Briš
Eliáš Jurči
Katarína Bella
Aneta Branická
Adam Retišák
Matej Kurják

Máj

Ella Vitojská
Róbert Pavelek
Dávid Kubáni
Tamia Šišková
Erika Kaššáková

Jún

Samuel Bukový
Artur Polák
Peter Salviak
Matias Kaššák
Filip Chudiak
Nikolas Peter Harkabuz
Vanda Čertanová
Anna Jurčová
Alex Majerčík
Theo Majerčík

Júl

Alexej Samuel Praj
Theo Petrovič
Karolína Tarajová
Eliáš Šutý
Tobias Hurťák
Jasmína Judáková
Dávid Habovštiak
Liam Baranok
Lea Majchráková
Gréta Gerátová
Adela Zbojová
Šimon Palider

Ďobáše

12. 2. Žaneta Tekelová – Matúš Hurťák
12. 2. Mgr. Miriama Korenčíková – Tomáš Neustupa
22. 2. Adriana Sojčáková – Juraj Šiman
22. 2. Mgr. Zuzana Mušková – Bc. Tomáš Betuštiak
22. 2. Zdenka Vidrová – Marek Čuchor
7. 4. Mgr. Alena Maceková – Peter Bielopotocký
23. 4. Ing. Lenka Regulová – Roman Krnáč
23. 4. Dominika Dulková – Tomáš Hurťák
7. 5. Monika Soľavová – Jozef Vojčík
7. 5. Gabriela Herudová – Pavol Keba
7. 5. Simona Hucíková – Ing. Tomáš Matúšek
14. 5. Mária Betuštiaková – Erik Petrek
14. 5. Natália Gasperová – Erik Trančo
21. 5. Patrícia Hirčáková – Dušan Michalčík
21. 5. Soňa Jantolová – Peter Gallas
21. 5. Mária Michalčíková – Jozef Buček
21. 5. Dominika Kratoňová – Marek Furjel
28. 5. Andrea Šoltéssová – Michal Ševčík
28. 5. Nikola Bohucká – Róbert Zboron
28. 5. Katarína Tomovčíková – Marek Košturiak
28. 5. Táňa Bedrichová – Ján Dryk
4. 6. Katarína Joňáková – Filip Planjeta
4. 6. Lenka Betuštiaková – Roman Čuchor
6. 6. Ing. Veronika Baleková – Ing. Marcel Božík
10. 6. Nikola Medvecká – Stanislav Zaťko
11. 6. Annamária Jagelková – Adam Kovalik
11. 6. Patrícia Kopecká – Jakub Lališ
11. 6. Kristína Ladráková – Ing. Matúš Chrenek
18. 6. Tamara Bistarová – Milan Korman
18. 6. Natália Janoščíková – Matúš Polák
24. 6. Mgr. Jana Štubendeková – Marián Matis
25. 6. Kristína Kristofčíková – Ján Kozák
25. 6. Martina Havrilová – Ing. Matúš Huraj
2. 7. Ján Galamboš – Gabriela Želenková
2. 7. Nikola Klimeková – Matúš Kopta
9. 7. Kristína Medvecká – Ing. Adam Lukáčik
9. 7. Dominika Perichtová – Augustín Lewandowski
16. 7. Agáta Brozová – Filip Gašperec
19. 7. Eva Kobová – Marek Gazdík
22. 7. Jennifer Katarína Nodžáková – Martin Kráľ
23. 7. Denisa Šimáková – Patrik Straka
29. 7. Barbora Píknová – Ing. Tomáš Bondra
30. 7. Mgr. Lenka Paniaková – Michal Ostrihoň

Prípravné práce pred začiatkom výstavby novej mestskej tenisovej haly, ktoré si vyžadujú kompletnú asanáciu súčasného stavu a tým vybudovanie úplne nového objektu podľa pripravenej projektovej dokumentácie. Výstavba nového športového areálu začne v najbližších dňoch.

Hopkáčik ide prázdninovať

Centrum voľného času sa pred prázdninami rozlúčilo s krúžkom pre najmenších, s Hopkáčikom.

Sing a Song 2022

V ZŠ M. Medveckej sa koncom školského roku po prvýkrát uskutočnila udalosť Sing a song.

Už názov napovedá, že išlo o akciu spojenú so spevom a anglickým jazykom. Triedy na II. stupni si vybrali anglickú pieseň, naučili sa ju spievať a okrem toho si k nej pripravili aj tanečné vystúpenie. So svojimi vystúpeniami sa predstavili celej škole v átriu a veru bolo na čo pozeráť.

Spomienka na Gustáva Socháňa

Veselý a priateľský človek, zaniatený folklorista a hokejista, vášnivý cestovateľ,... taký bol Gustík, ktorého sme všetci poznali. 4. mája po krátkej a ťažkej chorobe odišiel do večnosti. Rodák z Hontu s liptovskými koreňmi prišiel na Oravu pred 45 rokmi. Orava mu od prvých chvíľ prirástla k srdcu a v Závodnej učňovskej škole v bývalej Tesle Orava Nižná sa vyučil za mechanika elektronických zariadení, ľudovo povedané za opravára televízorov. Voľného času mal dostatok, a tak okrem poznávania a zoznamovania sa s Oravou, celým svojím Ja sa upísal športu, ale predovšetkým folklóru. Dlhoradne sa podieľal na príprave folklórnych slávností v Oraviciach. Ďakujeme za všetko, čo si pre folklór na Orave urobil. Nech odpočíva v pokoji.

Odber vzácnej tekutiny

Po dvojročnej pandemickej prestávke členky miestneho spolku Červeného kríža v Tvrdošine v Základnej škole Márie Medveckej opäť zorganizovali mobilný odber krvi. Veľmi ich potešil záujem zo strany študentov Gymnázia Tvrdošín, Spojenej školy, ale aj rodičov. Celkovo darovalo krv 42 ľudí, z čoho bolo až 29 prvorodcov. Chceme všetkým poďakovať za tento krásny ľudský skutok.

Spomienka

„Čas plynie ako tichej rieky prúd, kto Ťa mal rád nemôže zabudnúť.“

Dňa 31. 12. si pripomenieme 20. výročie, ako nás navždy opustil **Štefan Medvecký** z Tvrdošína.

S láskou na neho spomína celá rodina.

Spomienka

„Z očí si odišla, ale v našom srdci ostávaš stále.“

Dňa 25. februára uplynulo 10 rokov, ako nás opustila manželka, mama a starká **Mgr. Ľubica Jurigová**. S úctou a láskou spomína celá rodina.

Spomienka

Dňa 12. januára uplynulo 10 rokov, ako sme na poslednej ceste odpovedali manžela, otca, a starkého **Jozefa Tmáka** z Tvrdošína. S láskou spomína celá rodina.

Pod'akovanie

„Utíchlo srdce, utíchol hlas, mal si rád život a všetkých nás. Už Ťa niet medzi nami, no v našich srdciach, zostaneš stále s nami.“

Ďakujeme všetkým priateľom a známym, ktorí odpovedali na poslednej ceste nášho milovaného **Rudolfa Betuštiaka**, za prejavenie sústrasti a kvetinové dary.

Smútiaca rodina

Spomienka

„Nepýtame sa Boha prečo nám ho vzal, ale mu ďakujeme, že nám ho dal.“

Dňa 22.6.2022 sme si pripomenuli prvé výročie odchodu do večnosti manžela, otca a dedka **Ivana Ursínyho**. Vy, ktorí ste ho poznali, spolu s nami, venujme mu tichú spomienku a modlitbu.

S úctou a láskou smútiaca rodina.

Spomienka

„Stíchlo srdce Tvojej šľachetnej bytosti, ktoré pre nás najdrahším pokladom bolo.“

Dňa 14. 9. 2021 uplynul rok, ako nás navždy opustil manžel, drahý milovaný otec **Milan Čuchor**. Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

Spomienka

Dňa 10. júna uplynú 40 rokov od smrti nášho milovaného brata a švagra **Mariána Valeka**, ktorý nás nečakane a bez slova rozlúčky opustil vo veku 27 rokov.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku, nech odpočíva v pokoji.

Súrodenci Štefan, Mária a Marta s rodinami

Odišli z našich radov

9. 1. Zuzana Frankovičová 87-ročná
12. 1. Cyril Poláčik 50-ročný
16. 1. Terézia Šimková 93-ročná
18. 1. Igor Maslík 65-ročný
22. 1. Oľga Medvecká 74-ročná
3. 2. Otilia Medvecká 86-ročná
5. 2. Vilma Kováčiková 89-ročná
10. 2. Anna slovíková 69-ročná
21. 2. Rudolf Betuštiak 62-ročný
21. 2. František Fuček 62-ročný
24. 2. Peter Chorvát 69-ročný
24. 2. Oľga Burdel'ová 69-ročná
25. 2. Dobrotina Ján 78-ročný
3. 3. Pavol Jurči 73-ročný
4. 3. Ľubomír Štubendek 39-ročný
9. 3. Žofia Medvecká 90-ročná
9. 3. Alojz Zák 57-ročný

12. 3. Anna Handlovská 74-ročná
19. 3. Ján Dulka 83-ročný
20. 3. Monika Krivdová 40-ročná
20. 3. Alojz Hlina 78-ročný
22. 3. Jozef Medvecký 68-ročný
22. 3. Miroslav Senko 72-ročný
30. 3. Stanislav Hlaučo 55-ročný
9. 4. Juraj Tavel 77-ročný
13. 4. Pavol Abyffy 63-ročný
16. 4. Helena Žuffová 73-ročná
20. 4. Milan Švejda 48-ročný
20. 4. František Želudek 64-ročný
21. 4. Emília Čuchorová 82-ročná
21. 4. Jozef Krkoška 63-ročný
23. 4. Magdaléna Čutková 74-ročná
28. 4. Ladislav Kyška 74-ročný
29. 4. Otilia Gerčáková 85-ročná

3. 5. Gustáv Socháň 72-ročný
6. 5. Marta Kožienková 85-ročná
11. 5. Jaroslav Kozák 83-ročný
11. 5. Štefan Ceglár 79-ročný
13. 5. Jozef Lukačka 69-ročný
15. 5. Žofia Sameliaková 74-ročná
15. 6. Antónia Štubendeková 88-ročná
25. 6. Anna Koniarová 66-ročná
2. 7. Miroslav Džúr 66-ročný
3. 7. Ján Bujko 51-ročný
6. 7. Mária Obrinčáková 88-ročná
8. 7. Rastislav Škumát 48-ročný
12. 7. Mária Kráľová 79-ročná
15. 7. Peter Košarišťan 78-ročný
23. 7. Medvecký Jozef 60-ročný
30. 7. Alojz Betušťák 87-ročný

Začala nová futbalová sezóna

V prvom kole Slovaft Cupu sme nastúpili v susednej Nižnej, kde nás nečakal ľahký zápas. Bolo o čo hrať, v prípade víťazstva mužstva by na Oravu pricestovala ligová Podbrezová. Nakoniec sa šťastie priklonilo k nám a 24. augusta 2022 o 17.00 hodine bude v Tvrdošíne futbalový sviatok.

Podme ale k zápasu pri pekných diváckej kulise v Nižnej, kde nás bolo podporiť veľa fanúšikov z Tvrdošína, a hlavne naši žiaci nám vytvorili krásny futbalový zážitok, keď nás neustále povzbudzovali: „Tvrdošíni do toho!“, za čo im chceme ako prezident klubu veľmi pekne poďakovať.

Prvý polčas sme hrali zaskríknuto a bojácne, domáci boli dôrazní v osobných súbojoch. V prvom polčase sme si nevytvorili žiadnu šancu, preto prišiel trest v podaní Andreja Brčáka, ktorý sám zoči voči Machunkovi z piatich metrov nevyužil šancu. Polčas skončil 1:0 pre domácich. Do druhého polčasu

tréner Nemec urobil v šatni veľký poriadok a na ihrisko nastúpilo iné mužstvo. Hýrili sme aktivitou a bola otázka času, kedy v sieti uvidíme vyrovnávajúci gól. Prišiel až 87. minúte, keď pri čiare zabojoval Ryoudai Ishimaru. Poslal loptu cez päťku na rýchlonohého Šikyňu a ten nezaváhal. Vypukli obrovské oslavy a do konca zápasu chýbalo málo. Schyľovalo sa k penaltovým rozstreľom, prišla situácia, kde postranný rozhodca vymyslel štandardnú situáciu pre domácich. Nakopnutú loptu Machunka hral, poslal loptu na rýchlonohého Šikyňu a po kombinácii s Košarišťanom zariadil postup Tvrdošína, kde nás čaká ligová Podbrezová a kde sa veľmi tešíme. Pre mňa osobne to bude rozlúčkový zápas, lebo v živote si už taký zápas nezachytám. Som šťastný, a zároveň hrdý na chlapcov, že sme to otočili, aj keď to vôbec nebolo jednoduché. Klobúk dole aj pred družstvom Nižná.

Peter Machunka

Výhra mladších žiačok

Naše mladšie žiačky boli na poslednom turnaji v rámci stredoslovenskej ligy na Kysuciach. Fiľakovo sme zdolali 5:0. Kyšuckanky nás však zdolali 3:1. Tréner písal že je spokojný, naše hráčky však chcú na MSR v Nemšovej dať zo seba úplne všetko. Gratulovať sa snáď oplatí k tomu, že máme tím, ktorý chce bojovať. Veľmi silno budeme držať palce.

Pandémia si vybrala svoju daň

Reštart sezóny nevyšiel podľa predstáv. Odvetu zápasov z prvej polovice základnej časti sa niesli v duchu absencií niekoľkých hráčok. Permenentné problémy v súvislosti s pandemiou Covid v tíme nám nedovoľovali nastupovať v plnej sile. Hoci sme odohrali niekoľko dobrých zápasov, nedokázali sme ich dotiahnuť do víťazného konca. Počas jednotlivých odvet sa nám podarilo zvíťaziť len jedinýkrát, a to s Nitrou, ktorej sme vrátili prehru z prvého kola. Aj keď sme mali na play off, napokon sme sa ocitli na chvoste tabuľky aj kvôli prístupu jedného tímu, ktorý v závere súťaže rezignoval. Neostávalo nám nič iné len sa sústrediť na Play Down, v ktorom sme si zmerali sily s DFA Nitra.

Prvé dve kolá sme odohrali na súperovej palubovke. V prvom dueli sme ťahali za kratší koniec, no v druhom sme jednoznačne zvíťazili. Séria sa tak presťahovala do domáceho prostredia. Tu sme v oboch dueloch zvíťazili a vyhli sa bojom o extraligovú príslušnosť.

Súťaž hodnotím ako nevydarenú. Kvôli pandémie bola ročná a jej reštart bol zbytočne unáhlený, no mali sme určite na viac. Počas celej súťaže sme na zápas nastúpili v plnej sile iba jedenkrát. Ostatné zápasy sme viacmenej odohrali s hrdosťou. Každopádne musím sa dievčatám poďakovať za vytrvalosť, bojovnosť a ochotu.

Okolo Tatier

54. ročník medzinárodného cykloturistického podujatia Okolo Tatier 2022 (ktorého mnohočlenný pelotón - vyše 600 cyklistov z 8 krajín Európy - Švajčiarska, Rakúska, Rumunska, Slovenska, Poľska, Maďarska, Českej republiky a Slovenska) bol spiestrením a zážitkom nielen pre detské oči, ale aj pre dospelých a skôr narodených. Taktiež prispel aj k spiestreniu júnových dní v našom meste. Toto cykloturistické podujatie

patrí medzi najmasovejšie podujatie nielen na Slovensku, ale aj v časoch bývalej Československej republiky. Tohto veľkolepého športového divadla, ktoré sa uskutočňuje vždy jedenkrát ročne sa tradične zúčastňujú aj cyklisti z Tvrdošína, je dobrým príkladom pre podporu a rozvoj masových športov.

Krajské kolo v plávaní ZŠ

V krytej plavárni v Liptovskom Mikuláši sa uskutočnilo krajské kolo v plávaní ZŠ – 25 m (2.-3. roč. ZŠ). Žiaci ZŠ M. Medveckej sa ani v silnej konkurencii nestretali a pod vedením trénerky MPK Tvrdošín Kataríny Gossányiovej dosiahli veľmi pekné umiestnenia.

Zo žiačok sa najlepšie umiestnila Tarbajová Radka, ktorá získala 2. miesto a zo žiakov Vrobel Michael, ktorý obsadil 3. miesto (4. roč. ZŠ).

Mestský šachový klub

V súťažnom ročníku 2021/22 Mestský šachový klub Tvrdošín hral 4. ligu sk. C12, čo je súťaž medzi družstvami Oravy a Liptova. Túto súťaž sme vyhrali s dvojbodovým náskokom pred ŠK PrintArt Ružomberok a trojbodovým pred OŠK Lisková. A vybojovali sme si právo postupu do 3. ligy sk. C. pre súťažný ročník 2022/23, čo je súťaž v rámci Žilinského kraja. Tieto súťaže sa hrajú systémom jeseň – jar. Hrajú sa na 8-smich šachovniciach. Celé družstvo podávalo stabilné výkony. Málo sa prehrávalo. Za celú súťaž sme iba jeden zápas prehrali s ŠK ArtPrin Ružomberok 3:5 a jeden remizovali s LŠŠ jun. B.L. Mikuláš 4:4, ostatné sme vyhrali. Za zmienku stoja výsledky: s ŠK Bziny (čo je D. Kubín) sme vyhrali vysoko 6,5:1,5, s ktorým sme v minulosti prehrali. Vyhrali sme so Základným 6,5:1,5, tiež s ŠK L. Ondrašovou až 7,5:0,5. S OŠK Lisková sme vyhrali 5:3 a s ŠO TJ Lúčky kúpele sme vyhrali 6:2. Súťaž sa hrala zrýchlenou formou. V jeden deň sa odohrali dve kolá. Boli vytvorené dvojčky, MŠK Tvrdošín s OŠK Bziny vytvorili dvojčku. Hralo sa hodinovým tempom + 30 sekúnd na ťah až do spadnutia zástavy – ak sa partia predtým neskončí inak s povinnosťou zapisovať ťahy. Že sme mohli tieto zápasy odohrať vďaka pani riaditeľke ZŠ Márie Medveckej, ktorá nám poskytla priestory, kde sa nám veľmi dobre hralo. Pôvodne sme hrali v kultúrnom stredisku Medvedzie, ktoré bolo pre rekonštrukciu knižnice zatvorené. Touto cestou jej veľmi srdečne ďakujeme. Taktiež ďakujeme mestu za vytvorenie výborných podmienok.

František Medvecký

Tvrdošínska dvanástka

V nedeľu 5. júna 2022 sa uskutočnil 20. ročník cestného behu - Tvrdošínska dvanástka na Trojičnom námestí.

Veľkému záujmu sa už tradične tešili detské kategórie, kde mali najväčšie zastúpenie materské a základné školy.

Detské kategórie štartovali na námestí postupne od 10.00 hod. po odštartovaní hlavnej kategórie.

Každý detský účastník behu získal medailu a sladkosť.

Dospelí si vyskúšali novú trasu.

Štart hlavného preteku - maratón 12,4 km sa uskutočnil o 10.15 hod. z Trojičného námestia.

Víťazom tohtoročnej Tvrdošínskej dvanástky je Jan Wydra z Poľska.

Bežecké podujatie 24.7.2022 z Trojičného námestia odštartoval beh Orava Trail, ktorého trasa viedla cez Oravicu a cieľ bol v poľskom Witowe.

MsDonald's Cup

V Tvrdošíne sa uskutočnilo okresné kolo minifutbalu žiakov a žiačok ZŠ - McDonald's Cup. Po bojovnom výkone a veľmi vyrovnaných zápasoch obsadili 2. miesto. Školu reprezentovali: Danko Denis, Ferjancová Adela, Ivanková Vanesa, Kočner Dárus, Medvecký Matúš, Murcin Tobias, Planeta Matej, Vorek Patrik, Vrobel Michael a Žuffa Eliáš. Ďakujeme za vzornú reprezentáciu a gratulujeme.

Mgr. R. Krasul'a

Majstrovstvá kategórií najmladšieho žiactva

Dňa 15. 5. 2022 sa v Žiari nad Hronom uskutočnili majstrovstvá Banskobystrického a Žilinského kraja 2022 v kategórii najmladšieho žiactva. MSTK Tvrdošín reprezentovali Lea Žuffo-

vá a Vaneska Škumátová. Vo dvojhre staršia Lea postúpila do štvrťfinále, kde o postup do semifinále podľahla vo vyrovnanom súboji svojej súperke 1:3 na sety. Mladšia Vaneska nepostúpila zo základnej skupiny, v ktorej jej po dobrých výkonoch k postupu chýbalo jedno víťazstvo. Veľkú radosť nám naše zverenkyne urobili, keď v štvorhre vybojovali cenné tretie miesto.